

Megjelenik ez a lap hetenkint kétszer csütörtökön és vasárnap.
Á r a :
 Egész évre . . . 6 ft. — kr.
 Félévre . . . . . 3 ft. — kr.
 Negyedévre . . . 1 ft. 50 kr.
 A szerkesztő irodája:
 Nagypiacz 322 szám.
 Lakása: Bolgárszeg 1425 sz.

NEMLERÉ.

Politikai, közgazdászati és társadalmi lap.

Hirdetési díj:
 4 hasábos garmond sorért, vagy annak helyéért 4 kr. (1—10 sornyi hirdetés ára mindig 40 kr.) — Bélyegdíj minden igtatáskor 30 kr. — Nagyobbhirdetéseknél alku szerint. — Hirdetések fölvetetnek a szerkesztőségénél.

Országgyűlés.

A képviselőház ülése november 22.

BITTÓ István elnök megnyitván az ülést, több kérvényt nyújt be. MADARÁSZ József határozati javaslatot nyújt be: Tekintve, hogy a vallás és közoktatási miniszternek, a közoktatás 1867. és 1871. évi állapotáról ez évbéli jelentésnek 23. lapján, a többek közt az mondatik, hogy 1868-ban a tankönyvek átvizsgálattván, belőlük minden alkotmányellenes tan kitoröltetett; tekintve azt, hogy Viszontai János e című tankönyvében „Egyetemes földirat 1. Rész. Európa.“ a miben magyar államellenes tanok foglaltatnak; tekintve azt, hogy ily könyv létezése, s esetleg még az állam által fentartott tanodában is az e szerint taníttatás, a honpolgárok gyermekeit nemcsak hogy nem igazokra oktatja, s ez által már a gyermekkorbeliükbe beoltatnék a közerkölcstelenülés magva; de államellenes tanokat is foglalván magában, a fiatalságnak hazája iránti kötelessége ismeretét mérgezné meg: M. felhívja a házat, hogy az igazság ügy, mint hazánk területi épsége iránti kötelesség érzetétől vezéreltetve, határozza el a következőt: „Utasítatik a vallás és közoktatásügyi miniszter, hogy a fenjelölt könyvnek a tanodákban használatát, s azok szerinti oktatást tiltsa el.“ HELFY Ignác indítványa: Tekintve, hogy noha már több mint harmadfél hónapja, hogy a jelen országgyűlés együtt van, a kormány mai napig sem ismertette a ház előtt szándékát arra nézve, hogy minő eljárást óhajt ez ülészak alatt követni, mit s minő sorrendben szándékozik a törvényhozás elé terjeszteni, hogy e szerint a képviselőház kellőleg tájékozva állapíthassa meg működési sorrendét; tekintve, hogy az idő és munka kellő felosztása első feltétele a sikeres munkálkodásnak minden téren, de különösen a törvényhozás terén, hol hosszas tanulmányozás s érett megfontolás nélkül lehetetlen jót s még kevésbé tartóssat létrehozni; hol a tervszerűtlenségből származó mulasztások ép úgy, mint az elhamarkodások egész osztályok, sőt egész népek kárára válhatnak; H. indítványozza: „Utasítsa a ház a miniszteriumot, hogy a legközelebbi ülések egyikén terjesztszen a ház elé egy részletesen

kidolgozott, az egész ülészakra kiterjedő működési tervet.“

H. véleménye szerint országgyűlésünk, mint jelenben működik, tulajdonképen nem egyéb, mint eszköz a kormány kezében, melyet felhasznál akkor, midőn annak szüksége felmerül. Ha szüksége van, hogy új törvényt alkosson hatalmának öregbitésére, előterjeszti azt a Deák-körben, azután ide jő, és meglepi vele az országgyűlést. Ha egy régi törvény megváltoztatására, vagy megszüntetésére van szüksége, ismét elmegy vele a Deák-körbe, azután ide jő, s meglepi vele az országgyűlést.

SZÖGÉNYI László jelenti, hogy Vladár Ervin, Királyi Pál és Pogány Károly igazoltattak.

KORIZMICS László utalva a képviselőház mult ülészakának végén és a mult hétfői ülésben történetekre következő határozati javaslatot tesz:

„Miután már a mult országgyűlés lefolyása alatt a ház tanácskozási szabályai hiányosnak bizonyultak, a f. é. november 18-án előfordult jelenet pedig, nevezetesen a ház egyik tagja által mondott czélzatos és alapatlan gyanúsítások a ház méltóságát mélyen sértik, és azok kellő megtorlására és hasonló esetek megelőzésére a házszabályok elegendő módot nem nyújtanak: küldjön ki a képviselőház egy 9 tagból álló bizottságot, mely a szabályokat átvizsgálván, azok hiányainak pótlására nézve javaslatát mielőbb terjesztsze a ház elé.

Azon czélből, hogy e módosított házszabályok elfogadtatásuk után azonnal, már ezen ülészakra kihatólag érvényre emelkedhessenek: utasítsa a ház a miniszteriumot, terjesztszen elő törvényjavaslatot az 1848. VI. t. cz. 14. §-ának módosítása iránt.“

GHYCY Kálmán: A beadott indítvány kétségkívül tárgyalandó; méltóztassék a t. ház a beadott indítványnak fölveti idejét meghatározni, indítványozó is ki fogja fejteni indítványát, és a ház akkor szokott módon, érdemleges tárgyalás nélkül, szavazattal fogja elhatározni, hogy kívánja-e az indítványt tárgyalni vagy nem. —

SIMONYI Ernő sokakban egyetért és ezzel kapcsolatban egy más határozati javaslatot kíván benyújtani. —

Határozati javaslata: Egy idő óta ugy a képviselőházban, mint a nyilvánosság organumaiban, a kormány közegnek a közvagyon kezelése körüli tiszta kezűségét kérdésbe vonják; tekintve, hogy az ily gyanúsító támadások s vádak mindenkor ártanak a kormány tekin-télyének, mélyen sértik az országgyűlés méltóságát és az állam érdekeire s hitelére a legkárosabb befolyással vannak;

tekintve, hogy ezen gyanúsító támadások s vádakra főleg az ország közlekedési eszközei létrehozása, engedélyezése, építése s kezelése körül a magyar kormány fenállása óta követett eljárás, a lánchíd megváltása, az állam részére fölvetett kölcsönök ügy, mint a miniszterek némelyike által egyes bankár consortiümök részére aláirt óriási összegekre menő vasuti szerződések egész sorozata, a nagyobb mérvű közmunkák, mint például: a fumei kikötő pályaudvar és más, tengerparti művek, a pesti sugárut, a margitszigeti lánchíd stb. stb. engedélyezése; az állami jóságok és erdők vagy eladása vagy példátlan hosszú időre bérbeadása, az országgyűlés tudta, beleegyezése s felhatalmazása nélkül szolgáltatnak alkalmat, különösen akkor, a midőn, mint ez a legtöbb esetben történt, az ily szerződések, engedélyezések, el- és bérbeadások a nyilvános szabad pályázat kizárásával vagy mellőzésével történtek;

Tekintve, hogy a kormány vesztett tekintélyének, helyreállítására az egyedüli mód, a teljes, tökéletes nyilvánosság és a már eddig kötött és létrejött szerződések, el- és bérbeadása körül követett eljárás teljes földerítésére határozza el a ház:

Miszerint a magyar kir. felelős miniszterium alakulása óta létrejött mindennemű közlekedési eszközök körül követett eljárás minden tekintetbeni megvizsgálására a képviselőház tagjai közül egy 6 tagu bizottság küldetik ki.

A bizottság minden ülései nyilvánosok, zárt értekezletet semmi szín alatt nem tarthat. Üléseiről a bizottság gyorsírói naplót s jegyzőkönyvet vezet, melyek elterjesztetnek.

TÁRCZA.

Századok előtt.

Brassói magyar okmányok.

A bolonyai magyar szomszédság levéltárából megtekintés és esetleges felhasználás végett szivességből kezünkhez juttattak néhány régi iratot, melyek az akkori viszonyokat illetőleg érdekes adatokat szolgáltatnak. — Ezekből egyetmást közölni nem tartjuk helytelennek. Megkezdjük a lakadalmi vendégségek körüli rendszabálylyal, megtartván az eredeti helyesírást.

Az itten lévő Magistratus gyakrabban is azon volt, hogy az ezen Városnak és Districtusnak rendtartásait, ugy mint más dolgokban, ugy kiváltképpen a Lakadalmazásra nézve meg határozza s jobbitsa. Mindazáltal tapasztaltatott, hogy a bé vett vélekedések mindenkor meg akadályozták azt, a mi a Lakosoknak javakra szolgál. A mellyből gyakorta meg esett, hogy egyik a másikat ilyl alkalmatossággal büntetésreméltó pazérlással meg akarván haladni, mely által magokat s magzataikat tsak adósságba hozták, és bolondságokat azután későn kezdték megbánni.

Mire nézve a Császári és Királyi Felső országunkhoz atyai indulatjától viseltetvén, akarta ennek a rendtelenségnek eleit venni, és a Lakadalmazásokban 's egyéb efféle különös vendégségekben bé tsuzott vesztegetést és pazérlást kemény parancsolatjával meg tiltani. Melly végre a Magistratus ezen következendő Lakadalmazásról való Regulamentum szerzette és állandóvá tette, és annak, szoros megtartása általhágásnak ki maradhatatlan kemény, meg büntetetések végett kö-zönséggé is tétette, melly is ebben áll:

1. Hogy a Völegény és Menyaszszony, magok Lakadalmokra, ha még annál is többen volnának, a' Vészerént való atyafiait- Szülőjüket, Nagy attyokat, Magzatjokat, testvéreknek unokájokat, Ipjokat, Napokat 's mostoha gyermekjeket elhivhatják. Ellenben:

2. A kiknek fennebb említet atyafiai nintsenek az első Punctumban meg nevezett Vér szerént való atyafiakon kívül, másokatis hívhatnak; de több párt nem szabad hívniok, hanem

Az 1-ső Classisbeliek	12	} párt.
A 2-dik Classisbeliek	8	
A 3-dik Classisbeliek	6	
A 4-dik Classisbeliek	4	

mindazáltal ugy, hogy ezek közé számláltassanak az 1-ső Punctumban megjegyzett leg közelebb való atyafiai. A ki ez ellen tselekeszik, és az meg határozott számon fellyül több párt hiv, mindenik párért 6 torint birságot adjon.

3. Az 1-ső Classisbelieknek engedtetnek 12
 A 2-dik Classisbelieknek " 8
 A 3-dik Classisbelieknek " 6
 A 4-dik Classisbelieknek " 4

mellyek az vendégnek számára nézve, két vagy több tálakban is asztalra tétettélhetnek, többet pedig készíteni, minden tál ételért a' tett számon fellyül, két forint adandó birság alatt, telyességgel tilalmaztatik.

4. A 2-dik, 3-dik és 4-dik Classisbelieknek minden báb Sütők által készittetni szokott sütemények tellyességgel meg nem engedtetnek, hogy Confect gyanánt asztalra vigyék, hanem azzal a tésztaból való sülttel elégdjenek meg, melly házoknál szokott készittetni, három forint birság alatt.

5. A kéz fogások, az eddig elé szokásban volt sok Tractamentek nélkül legyenek, és a Völegénynek 's Menyaszszonynak szülein 's testvéreiken kívül, többet két párnál; mind a két részről (a kérést és annak tár-

sát a ki adóval együtt oda számlálván) hivni szabad ne légyen. Ellenben pedig, ha a fenn meg nevezett leg közelebb való atyafiai nem leendenek, távolabbról való atyafiakot is hívhatnak, de a házasulandó páron kívül többre ne terjeszkedjenek, mint

Az 1-ső Classisban	8	} párra.
A 2-dik Classisban	6	
A 3-dikban és 4-dikben	4	

Továbbá ez által tilalmaztatik mind a Lakadalom előtt sirató estvén tartatni szokott vendégség, mind pedig a Lakadalomnak második napja, és mindenik napon senki más össze ne gyűljön, hanem a kik a Lakadalmokban és az körül való dolgoknak elrendelésében szükségessen meg kívántatnak, és ez is minden sok költség nélkül légyen. E mellett az asztal körül forgolódóknak és a szakácsnéknak, eledel és italbeli ajándékok, sőt a szitaláskor megelni szokott rendezetlenségek is, ugymint a tántzolás s. a. t. ez által abrogáltatnak s tolláltatnak, és azt annál is inkább, mivel a Lakadalmazásoknak ekképpen való meg határozása, az eddig elé lett sok költést, és így sem annyi szakátsat, sem annyi udvarlót, mint eddig nem kíván. A kik ezen Punctumok ellen tselekesznek, 12 forintokig büntet-tetnek.

6. Minden szükség kívül való személyek, Lakadalmoknak elrendelésében tellyességgel tiltattatnak, és az udvarlásra több meg nem engedtettetik, mint,

Az 1-ső Classisban, ki vévén a Vendégek Domesticusait	2
A 2-dikban	2
A 3-dikban	1

párt, ha több udvarló személyek léznek, annak büntetése 2 forint, mindenik személyért a fenn említett személyeken kívül.

7. A Lakadalmasháztól semmi sült avagy fött eledelek ne küldetessenek, 2 forint birság alatt, hanem

ELNÖK. Méltóztassék a t. ház a beadott indítványok felvételi ideje iránt határozni.

STEIGER Gyula: A két határozati javaslat ném összefüggő. Következésképp külön kell felvételi idejüket iránt határozni.

ELNÖK: A ház azon sorrendben fog a beadott határozati javaslatok felvételi ideje iránt határozni, a melyben beadattak.

Madarász József, Németh Albert és Simonyi Ernő annyira összefüggőnek tartják a két határozati javaslatot, hogy együttesen kívánják azok felvételi idejét meghatározatni. Madarász kijelenti, rossz szolgálatot tesznek azok a kormányoknak, kik a Simonyi által beadott határozati javaslatot nem engedik tárgyaltatni. Németh Albert azt hiszi, hogy azért kívánja a jobboldal tárgyalni rögtönzve Korizmics határozatát, hogy bedugaszolja legyen a baloldali képviselők szája a budget tárgyalása alkalmával.

Végre szavazás alá bocsátatván a kérdés, a Korizmics által beadott határozati javaslat tárgyalásának meghatározása holnapra halasztatott. Szavazás alá bocsátatván azután Simonyi határozati javaslat felvételi idejének elhatározása, az szintén holnapra határozatott. A jobboldal a holnapi napon történendő felvétel mellett szavazott.

SOMSSICH Pál megjegyzi, hogy a házszabályok értelmében, holnap csupán a felvételi idő meghatározásáról lesz szó.

A képviselőház ülése nov. 23.

ELNÖK: Bittó István.

MADARÁSZ József Fehérmegye Alap községének kérvényét terjeszti elé, melyben a fővárosok rendezésénél az általános szavazati jog behozatalát és a villások intézményét eltörölni kéri.

JÓKAI Mór több Buda-Pesti lakos és házbirtokos kérvényét nyújtja be, melyben Bud-Pestet nyit városná nyilvánítani és a várerődítéseket megszüntetni kérelmezik.

KORIZMICS László: a képviselőházban gyakrabban felmerült sajnos jelenetek főleg két okra vihetők vissza; az egyik véralkatunkban fekszik, melynek heveségét még növeli pártállásunk, a másik a házszabályok hiányosságában. Az előbbin segíteni vajmi nehéz; ehhez a szenvedélyek fékezése és műveltség szükséges.

A mi a házszabályokat illeti, azok nem foglalnak magukban elég biztosítékot arra, hogy a többség akaratára érvényesüljön, s hogy ne kerüljenek felszínre oly események, melyek a parlament tekintélyét aláássák. Fő oka e sajnos jeleneteknek azonban mindenestre a pártoknak egymással szemben elfoglalt állásában keresendő.

A házszabályok átalakítása, időt fog biztosítani a parlamentnek a haza fejlődésére szükséges intézkedések megtételére. Nem tagadja meg szóló az ellenzéknek sem a legtisztább hazafias intentiót, de tagadja azon politikának helyességét, melyet követ. Egy nagy hibája van az ellenzéknek, s ez az, hogy nem akarja megérteni és elhinni, hogy az ország nagy többsége sanctionálta a többség politikáját. Ha ennek tudatára fog jutni egyszer az ellenzék, akkor, meg van győződve, meg fog szünni a szenvedélyesség is, mely eddig annyi bajt okozott.

Következik Simonyi Ernő határozati javaslatának felvétele.

SIMONYI Ernő constatálja, hogy gyanúsítások vannak napirenden a kormányok kezelése ellen a közvégyont illetőleg. Ezek legnagyobb részt Lónyai ellen vannak irányozva, lerontják a kormány tekintélyét s nagy kárára vannak az országnak. Ezután részletesen elősorolja a vaspályák építése és a kölcsönök felvétele körüli eljárást.

Különösen a keleti vasut ügyét említi fel, mely szerinte a legbotrányosabb. Ez egy dolog — ugymond — melyben egy társulat előáll és fényes nappal a kormány tudtával, ugyszólván beléegyezésével 20 mill. frtot a részvényesektől kizsebel. Nincs ország Európában, hol ezen tárgy most már ne a büntető törvénysek előtt állana, csak nálunk nem áll. Itt pedig nem visszaélésről, nem hiv. mulasztásról, hanem a büntető törvények actiójáról van szó. Megalakult ugyanis egy consortium, s a kormány ajánlatára Waring Károlynak engedély adatott a keleti vasut kiépítésére. Ennek az embernek saját honában ekkor pár ezer forintnyi hitele volt, s világszerte ismeretes volt arról, hogy mindenünnen a részvényesek károsításával tovább állott, sőt legközelebb az Oceánon túlról hasonló módon megszökött. Megkapván sz. engedélyt, azt alig 10 nappal később eladta egy bankár-consortiumnak, melyvel oly szerződést kötött, mely a részvényesek egyenes kizsebelésére volt számítva. Kikötött ezen szerződésben az is, hogy az az igazgatótanács és részvényesek által változatlanul elfogadtassék. A részvényesek azonban soha össze nem hívtak, hanem alakítottak oly tanács, melyben fájdalom, — ugymond — igen számosan vannak képviselve ezen háznak, ugy a felső-ház tagjai, — s annak tagjai magántanácskozással egybehivatván, megkérdeztetett tőlük, elfogadják-e a szerződést, s egyuttal megmondattak nekik, hogy a fizetések és napi díjak minők lesznek. Ezen urak — ugymond — számot vetettek lelkiismeretükkel, s a szerződést elfogadták. A kormány pedig belenyugodva nézte, hogy a részvényesek által összetett 52 millió és egynehány százezer frt. elkötött, hogy a vasut kiépítésen maradt és most — ugymond — újra a részvényesek zsebeire törnek és azokból körülbelül 20 millió forintot kihuznak. A pénzkezelésre nézve csak azon egy adatot hozza fel, hogy a papirpénz és ezüst-agióból származó különbözetet, mely körülbelül 11 milliót tett, valaki, vagy valakik zsebre tették. Pedig a kormány felügyeleti joga van, s a gyűlésben a kormánybiztos mindenkor jelen volt, de nem a részvényesek s a közönség érdekeit, hanem az igazgatótanács hibáit és büneit legyezgette a kormány nevében. A kormány mulasztásai ellen az igazgatótanács panaszt szándékozott intézni az országgyűléshez, s egyuttal vizsgátatot akart kérni. A kormány azonban 1 1/2 milliót adott előlegkép biztosítéki pénzekből, s erre a panasz elmaradt. Attérve a párisi kölcsönre, felhozza, hogy a kormánybiztos költségeire, ki a szerződést megkötötte, 219,000 frt. volt szüksége; mily célra fordított ezen összeg? A Haber-ház egymaga két millió frtot kapott kibocsátási költség fejében; noha nem bocsátotta azt ki, míg azon társaság, mely azt kibocsátotta, alig felényit kapott.

Ha a házszabályok meg fogják gátolni az ellenzék az igazság kimondásában, megjövendöli, hogy egy magyar kölcsön sem fog a külföldön aláírni. A gyanúsításoknak más óvszere nincs, mint a teljes nyilvánosság, s ezt célozza épen az általa benyújtott határozati javaslat. — Husz tag kívánatára megkezdett a névszerinti szavazás, melynek eredménye a következő

ha valaki a legközelebb való atyafiak közül, vagy betegség, vagy a mostani meghatározás miatt jelen nem lehetne, mellykor az ollyannak különös consideratióból valamit küldhetni.

8. A szegényeknek és koldusoknak az eddig elé volt rendtartás szerint a Lakadalmi solennitáskor adadni szokott beneficiumok megmaradnak. Reménylünk azért hogy a Lakadalmásoknak nehézségekre nem leszen, ha a Classisoknak külömbségek szerént.

- Az 1-ső Classisbéliék fr. 3 den. 60
- A 2-dik Classisbéliék fr. 2 den. 40
- A 3-dik Classisbéliék fr. 1 den. —
- A 4-dik Classisbéliék — den. 24

9. A Classisok pedig eképpen osztatnak, hogy Az 1-ső Classisban, a Magistrualis és Capitularis személyek, a Notarius, Vice Notarius, az Orator a Város Phisicusa.

A 2-dik Classisban, a Tisztelendő Miniszterialisok, Secretariusok, Lectorok, Collegák, Academicusok, és a Communitásbéliék, ugy a jelesebb Czéhkeknek előljárói.

A 3-dik Classisban a többi Város Polgárok és emberek és a hostátokban lakó Czéhbeli mester emberek.

A 4-dik Classisban, a Városban és hostátokban lakó minden lakosok számlálatnak, akik vagy magok házasodnak, vagy magzatjokat házasítják.

A Districtusban lévő falukban, a Tisztek a 3-dik Classisba, a többi lakosok pedig a 4-dikbe tartoznak.

10. Vasár és Innepnapokon a Lakadalmazás egy általlján tilalmaztatik.

11. Hogy ez a rendtartás szorosán megtartassék, arra nézve Tittl. Igelau Márk és Klosius Doctor urak, Inspectorok gyanánt rendeltettek, a kiknél is minden lakadalmazók, a Lakadalom előtt 14 napokkal magokat el multhatatlanképpen meg jelentsék, és öKegeyelmétől arról való czédulát vegyenek, hány párt hivatnak vendégül. Melly czédulák azonnal bé mutattassanak a Lakadalmak szószollójánál, hogy attól meg tudhassák, mellyik Classisban tartozzanak a házasulandók, és hogy ha azok a magok határokbán meg maradnak-e. Melly rendeléshez kiki tartozzék magát alkalmaztatni, és a kemény büntetéstől oltalmazni.

Költ Brassóban 19. December 1772.

Magistratus Coronensis.

427 igazolt képviselő közül nemmel szavazott 167, igenel szavazott 95, elnök nem szavazott. Távol volt 164. A többség ennél fogva nem kívánja Simonyi Ernő és társai határozati javaslatát tárgyalni.

LÓNYAY Menyhért gr. benyújtja a zárszámadásokat, az 1871-iki évről megjegyvezvén, hogy megjött annak ideje, hogy ama jogot igényelheti, hogy a multa nézve berekesztett, az állam főzamszék által ellenőrzött és a ház által jóváhagyandó számadásoknak terhe alól felmentessék.

A megvizsgálás az állandó pénzügyi bizottságra bizandó. Kérése oda terjed, utasittassék az illető bizottság beható, alapos, okmányyszerű megvizsgálásra és arra, hogy tárgyalásai eredményét minél előbb terjessze a ház elé.

A képviselő ur személyemet is érintette mint volt pénzügyminisztert, ugyan is pénzügyi előterjesztéseimet jelezvén, engem szemfényvesztőnek nevezett. Az 1870. évi tulkiadások fedezésére az előbbi 3 évnek megtakarítása folytán a pénztárban levő készpénz fordított 16 millió erejéig. Valóságos készpénzt szemfényvesztésnek mondani nem lehet.

PÉCHY Tamás felkéri a miniszterelnököt, hogy indítványát irásban terjessze elő, mit ez az ülés folytán meg is teszen.

A Montenegróval kötött posta szerződést SZÓ-
GYÉNY László elfogadásra ajánlja, mi meg is történt. Ezek után a ülés véget ért.

A képviselőház nov. 25-iki ülésén békülékeny hangulat uralkodott. Tisza Kálmán engesztelő hangon beszélt Korizmics indítványa ellen. A házszabályok megvizsgálására bizottmányt kíván kiküldetni. Csernányi szánya-bánja nov. 18-iki beszédének hatását, melyet előidézni nem volt szándéka. Lónyay ezeketán kielégítettnek nyilvánítja magát a nov. 18. történetekre nézve.

„Azok a szélkergető ó-szászok!”

czim alatt a „K. K.” ezeket írja:

A mi jó ó-szászaink minduntalan azt kiabálják: halgassa meg őket a kormány még egyszer, mielőtt a Királyföld újra szervezését illető törvényjavaslatát a képviselőház asztalára le tenné. Ezt akarnák az ó-szászok elérni minden áron, miért, ezt ők is tudják, de mások előtt sem titok.

Legelőbb azzal állott elő az ó-szászok organuma a „S. d. Wblt.” hogy „az illetők” még meg nem hallgattak. Erre azonban a néhai „ifju szászok” közlönye a „Sieb. Blätter” adta meg az illetékes dementit. Elmondá, hogy a belügyminiszter 1870. nov. 18-án 275 eln. sz. alatt kelt leirata, épen „az illetők meghallgatását rendelte el a törvény értelmében, a királyföldi helyhatósági kérdést illetőleg” s ez 1871. januar 7-én azon hátrattal közöltetett az egyetemmel, hogy az idézett „felsőbb rendelet értelmében a maga rendjén adjon véleményét a Sachsenland helyhatósági szervezéséről,” hogy a Comes azt mielőbb a belügyérhez felterjesztesse; elmondá a „Sieb. Blätter” azt is, hogy ez okmány „48. szám alatt iktattott be az egyetem jegyzőkönyvébe, s így semmi kétség sem fér ahhoz, hogy az egyetem meghallgattott-e vagy sem.”

Ily határozott és világos dementivel szemben, kivált miután azt szász lap adta, a meg nem-hallgatá-t vitatni többé nem lehetett.

Az ó-szász visszavonulást nagyszerű jeremiád fedezte. Hivatkoztak „Lengyelország feldarabolására” s állíták, hogy „kicsiben ilyen feldarabolása terveltetik a szász nemzeti testnek”; s abból akarták megítélni a magyar kormány és törvényhozás belátását, jogtiszteletét, a német kulturélet iránti méltányosságát — hogyan jár el majd „a szász helyhatósági törvénynevel.”

E mellett látományok rémitgeték: tiszta égből le hulló menykő, meglepetések; a „boszulók kara,” s jogelkobzás kísértének lázas álmaikban; csak abban találtak vigasztalást, hogy az általuk 1848—49-ben, 1850-ben 1861 és 1862—63-ban megtagadott Lipót hitlevél áll még és ez biztosítja az egyetem jog és hatáskörét; elhittették magukkal, hogy ők még mindig megmaradhatnak „harmadik rendi nemzetnek” s erősen meg valának győződve arról, hogy a haladó kor kerekének küllőit nemcsak megmarkolták, hanem azt már egy századdal vissza is fordíták. Biztak abban is, hogy ha Seivert művét Pestre felexpediálják a „jog szentsége” helyre áll, a törvényhozás magához tér, s a parlament nem fogja „a szász egyetem jogkörét egyszerűen elkobozni,” ha csak nem akar azon uton haladni, melyen 1784-ben és 1854-ben járt az absolutismus, (kalauzolja általatok ti jó

Tárgysorozata

ó százszok) — melyet a „Bach Zsarnokság“ (veletek) követett — mert hát Magyarországon „még érvényes a historiai jog!“

Ugy látszik azonban, hogy ezek a rodomantandok, melyeknek az éle úgy is mind az ó-százszok ellen fordult, csak némileg nyugtaták meg az ó-százszokat, kivált miután eszükbe jutott, hogy 1871-ben ötödször tértek le — a legújabb korban is — a Lipóthitlevel teréről s ezért allegálni kezdék:

a votumokat nem csak számlálni de mérlegelni is kell, még pedig azért, mert az 1871 egyetemben az ó-százszok voltak kisebbségben s így „a többség természetellenes“ vala. Még egyszeri meghallgatást kívántak, s azt, ki ellenkező véleményen lenne, jó előre „képtelen tanácsadónak“ keresztelték; mert a magyar kormányának kétségtelen erkölcsi kötelemé megóvni a szász nemzetet akár a haláltól, akár az öngyilkosságtól.

Tehát legelőbb a meghallgatás ifju-százszok által is constatált tényét tagadták el; azután a kiváltságot keresték, hogy belekapaszkodhassanak: majd lázas visióik rémképeivel akartak szánalmat gerjeszteni, míg végül azon fenyegetésbe törtek ki:

„a szász egyetem feltámadott 1784 után, fel Bach után, s feltámadna ismét és ismét a benne rejlő életerőnél fogva, ha az erőszak a szabad fejlődés e korszakában öt meggyilkolni igyekeznék; akár teljesen megszüntetnék, mint az 1784-ki absolutismus (Schmerling a ti bálványotok!) tevé, akár pénztárhivatallá degredálná, mint az 1854-ki absolutismus cselekvé. Mert a jog halhatlan! (S. d. Wbltt. 44.)

Legújabbban az ötödik hatalmas tromfot is kijátszák az ó-százszok. Most már nem tagadják, hogy a belügyér meghallgatta volt az egyetemet 1871-ben; hanem azzal mentegetőznek, hogy akkor az ő kis törzsüket „mesterségesen táplált“ pártusa osztá meg, s azért azon egyetem nem volt a „népesség egészséges meggyőződésének kinyomata“; akkor a megkérdezett nem volt azon állapotban, hogy „nyugodt, tárgyilagos és igazságih“ véleményt adhasson, s hogy akkor a Comes egy haldoklónak véltől erőszakolta ki a végrendelet aláírását.

Az újabb fegyverek tehát, a melyekkel az ó-százszok győzni remélnek: az ifju szász többség elmezavartnak declarálása, bevádolása a Comesnek, s a csak imént törhetlen erejű szász nemzetnek, mint haldoklónak feltüntetése, csakhogy a belügyérhez felküldött operatumok olybá tekintessenek, mint egy lázas „betegség productumai.“

De rövid ezeknek az uraknak az ő emlékező tehetségök! Roszul játszanak, pedig helyén az eszök.

Az 1871-ben felküldött operatumok közt ott van az ó-százsz kisebbsége is, melyet utóbb a medgyesi confederation adoptáltattak az ifjakkal is, s a melyet most az egyetemmel akarnának megszavaztatni. Már most, ha a miniszter elgondolja, hogy az ó-százszok akkor is ép észszel lehettek, legkisebb oka sincs az ismert daltam másodszeri „fortissimo“ eljátszását kívánni; ha pedig azon föltevésből indul ki, hogy ezek is lázba lehetnek, mai ide s tova kapkodásukból arról kell hogy meggyőződjék, hogy most legmagasabb fokára hágott a crisis, ők tehát meg nem hallgathatók.

Azt allegálják legutóbb az ó-százszok, hogy a miniszter tjavaslata a beküldött véleményekre nem támaszkodhatik, mert annak készítői is feladták e művet, s az már születésekor se birta a népesség támogatását, sőt a medgyesi confederatio óta mesterei is kötelesek azt megtámadni; ha tehát a kormány az „igazságra“ akar építeni, hallgassa meg még egyszer a „Királyföld népességét“ mert a jelen egyetem sokkal „öszhangzóbb nyilatkozatot“ fog adni.

A miniszter azoknak a szaván a legjobb akarattal sem indulhat el, a kik, mint fennebb kimutattuk, a való tényeket, az egyetemben történeteket is megtagadták, kiktől tehát igazságot várni, hasztalan kísérlet lenne. Különbön könnyen szavukon foghatná.

Például: az ó-százszok egyetlen megállható argumentuma az, hogy a Királyföld népessége nem támogatja az 1871-ben felküldött operatumokat; ezt kellene ad notam venni és így szólani:

én a Királyföld népessége alatt nemcsak a szász ajkuakat értem, de nem is érthetem; lesz gondom megtudni, hogyan vélekednek az új szervezésről amazok is, miután azt, mit akarnak az ó- és ifju-százszok úgy is tudom; e szerint fogom tjavaslatomat módosítani a Királyföld népességének érdekeit, de az országot is tartván szem előtt. Rögtön az ó-százszok felelnék elsőik: gestrenger, wohlweiser Herr! elég volt már abból a meghallgatásból! Meg kell próbálni.

a maros-vásárhelyi Jogász-egylet 1872. évi december hó 4-én tartandó közgyűlésének.

1. A mult évi elnök megnyitó beszéde és a napirend előadása.

2. A mult évi titkárok jelentése a lefolyt évi működésről.

3. Korelnök és jegyző vezetése alatt a rendes elnök, alelnökök és titkárok megválasztása.

4. A rendes ülések véleményei és javaslatai az általok letárgyalt tudományos és más tartalmu indítványok fölött.

A szakosztályokhoz bejelentett indítványok a következők:

a) Illyés Károly k. táblai pótbírónak indítványa a perkivonat készítése kötelezettségének eltörlése iránt.

b) Csongvai Károly kir. törvényszéki bírónak indítványa az ausztriai büntető perrendtartás 156. §. a) pontjának módosítása (a vizsgálati fogság korlátozása) iránt.

c) Illyés Károly indítványa a megye-igazítási és sommás visszahelyezési kereseteknek a községi bíróságok hatáskörébe való utasítása iránt.

d) Dr. Soos Kálmán k. táblai segédfogalmazónak indítványa a köteles főeskünc mellőzése, illetőleg az esküvel való bizonyítás tárgyában.

e) Dr. Székely József kir. főügyési helyettesnek indítványa a büntény által károsult biztosítási joga tárgyában.

f) Dr. Soos Kálmánnak indítványa a kihágási jogsértések és törvényszegéseknek elintézési módja s az azok fölötti kizárólagos hatósági illetékesség megállapítása iránt.

g) Varga György kir. táblai segédfogalmazónak indítványa, az igénypereknek ítéletileg való elhatározása iránt.

h) Az I. szakosztály határozati javaslata a birtok fogalma, tárgya és az ebből folyó következmények iránt, különös tekintettel a birtokháborításra és az elbirtoklásra dr. Endes Czábor k. táblai bír. által.

i) Kuthy Albert h. ügyvéd indítványa a magyar törvénykezési rendtartás 587. §-a azon intézkedésének módosítása iránt, mely szerint az örökösödési eljárásban a perreutasító végzés ellen perorvoslatnak nincs helye.

k) Dr. Soos Kálmánnak indítványa a magyar tudomány-egyetemnek jogi- és államtudományi karainak s a jogakadémiáknak rendezése tárgyában.

5. A számvizsgáló bizottság jelentése az egylet pénztári állása iránt.

6. Az igazgató választmány által előterjesztett javaslatok fölötti határozás és az 1873. évi költségvetés megállapítása.

7) Az egylet tisztviselőinek és az igazgató választmányának megválasztása.

8. Az egylet közlönye, a „Székely Hírlap“ és egyéb szükséges tudományos czélu eszközök iránti intézkedés.

8. Szabályszerű időben és helyen bejelentett önálló indítványok.

10. A közgyűlés bezárása.

Az igazgató választmányának 1872. évi november hó 20-kán tartott ülése határozatából

B. Apor Károly,
egyleti elnök.

Dr. Soos Kálmán,
egyleti titkár.

V i d é k.

Háromszék, november 24-én.

A kézdi-orbai kerületben megtörtént a választás, jobboldali jelölt volt duló Bálint József ellenében baloldali jelölt Dr. Cseh Károly nyerte a többséget.

Előre látható, hogy a baloldali lapok harsány hangon fogják kürtölni ezen győzelmet, csak azon oknál fogva is, hogy azt érvül használhassák fel annak bebizonyítására, miszerint a kovásznai zendülést előidézni nem az ők, hanem a jobboldal érdekében állott; mi azonban a bíráltni tudó közvéleményt tévutra nem fogja vezetni, miután ezen ügyre nézve a törvényszabta ítéletet fogja mérvadóul tekinteni.

Hogy jelenben a baloldalé lett a győzelem, annak oka főleg a Deák-pártnak, valamint általánosán a közügyekben, úgy a jelen választás alkalmával is tanusított megbocsáthatlan közönye és részvétlensége volt.

Mert a Deák-párt intelligentiájának nagy és befolyósabb része — lehet azért, hogy a baloldal erőszakoskodása által Tisza miniszter megválasztása meghiusított, vagy pedig azért, mert a baloldal pszichológusainak újabbban magát kitenni nem akarta — a választásnál nem csak hogy közre nem működött, de meg sem jelent.

Ellenben a baloldal vezérférfiai teljes számban jelentek meg és a legnagyobb tövékenységet fejtették ki, egyszersmind a választókat nagyszerű ígéretek mellett még jó ellátásban is részesítették, míg a Deák-párti választók a tarisnyájukban hozott sovány árpakenyérre voltak utalva — már pedig csak igaz marad az a magyar közmondás: „A búcsut pénzzel járják.“

Ám legyen övék a dicsőség — a Deák-párt sem az ily módon nyert diadalt, sem pedig a megválasztott képviselőtőlök nem irigyl. Deák-párti.

Külföld.

Konstantinápolyban a szultán roncsolt egészségi állapota végzetes befolyást kezd gyakorolni a közügyek vezetésére, s hogy e tüneménynyel együtt a kényes trónörökös kérdés is újból előtérbe került. Bizonyosnak tekintik, hogy a szultán fia fog trónutóduul kikiáltatni, még pedig közvetlenül atyjának e czélből már kilátásba vett lemondása után. A legfőbb egyházi organum, ki az illető fetva kibocsátására van jogositva, beleegyezett az eddigi törvényes örökösödési rend megváltoztatásába.

A franfurti egyezményben a francia kormány kötelezte magát, hogy f. é. december 31-ig átszolgáltatja Németországnak azon elsass-lotharingiai lakosok névsorát, kik Franciaország mellett optáltak, E névsorozat a „Soir“ szerint 300 ezer nevet tartalmaz, 9000 lapra terjed és legkevesebb 120,000 frankba fog kerülni. Az államnyomdában már szorgalmasan dolgoznak annak elkészítésén.

Versaillesben nov. 19. Thiers baloldali képviselőket fogadott és kifejezte azon óhaját, hogy gyengült egészsége miatt a neki adományozott és a jobboldal üzelmei által megnehezített hatalmat letehesse. A hatalom másra ruházása hála a csodálatosan szervezett, a törvényhez és kormányhoz hiven ragaszkodó hadseregnek minden zavar nélkül fog megtörténni. Ő csak akkor fog helyén maradni, ha formasierü bizalmi szavazatot és bizonyos reformok életbeléptetése iránt biztosítást nyer. A jobboldal folytatja ellenállását a végleges köztársaság kikiáltása ellen, de egyszersmind jelenleg visszautasít minden monarchikus combinatiót. A jobboldal hallomás szerint, hajlandó a bordeauxi alku határait belül fogapatosítandó különös rendszabályok által Thiers hatalmát megerősíteni. — A Thiers által 18-án tartott fogadáson az „Ag. Hav.“ szerint sok képviselő volt jelen, kik ostromolták, hogy maradjon meg hivatalában. — A miniszterium a válsággal szemben szilárd, elszánt és egyetértő.

A magyar pénzügyminiszternek a magyar dotatiók fölemelésére vonatkozó jegyzéke már az osztrák bankhoz érkezett, és valószínűleg az igazgatóság mai ülésében fog tárgyalatni.

V e g y e s.

(Kézdi-Orbán dr. Cseh Károly) baloldali jelölt 1291 szavazattal Bálint József 449 szavazatával szemben képviselővé választott.

(Kőhalomban) tisztiz szerződés megkötése s 200 frt készpénzbeni óvadék letétele mellett egy postamesteri, a n.-szebeni kir. törvényszéknél egy végrehajtói s a segesvári kir. törvényszéknél egy jegyzői állomás betöltendő, melyekre pályázás van kihirdetve.

(Új lapok.) Id. Ábrányi Kornél újévkor újra megindítja a „Zenészeti lapok“-at. — December elsején „Tűzörségi és tornaújság“ indul meg Vogel L. A. szerkesztése alatt.

(A világtárlati) magyar kiállítási tartalékalapra a frank-magyar bank 1000, a magyar hitelbank 500, gr. Festetich György 300, gr. Karácsonyi Guidó pedig 100 frtot adtak.

(Maros-Vásárhelyről) írják, hogy az „Erdélyi kereskedelmi és hitelbank“ alaptökejének üzlete terjedelméhez mért növelés czéljából 2500 drb. 80 frtos értékű névértékű új részvényt szándékozik 120 forint árfolyammal kibocsátani. A választmány, hogy az e kérdés felett döntendő, s jövő hó 3-ára összehívott közgyűlést, a kibocsátás eredményéről előlegesen is biztossá tehesse, próba aláírást eszközölt s mint illetékes forrásból értesülünk, a kibocsátandó 2500 darab részvény maig már 824 darabbal felül jegyeztetett. A mint halljuk a bank ezen kibocsátásból eredő 100,000 forint tiszta nyereségét tartaléktökeje gyarapítására fordítandja. Az eddig is becses részvényeknek ezen eljárás csak nevelni fogja értéküket.

(Újgyházon) Bruckner helyébe, ki a szebeni képviselőiséget fogadta el, Ernst Frigyes választatott meg a szász nemzeti egyetembe képviselőnek.

(Szatrapaság Udvarhelyszéken.) A „Magy. Polg.” írja: Erdély az alkotmányosságának egykor mintacsatagocskája, az újabb időkben a kolozsvári casinó dajkálkodása alatt oly szomorú helyzetbe jutott, hogy a Királyhágón-tuli részszel szembe itt nálunk valódi basibozuk (bomlottfő) állapot uralkodik; de bárha Erdély minden törv.-hatóságában szomorú viszonyok észlelhetők, oda még sem jutott egy is — még a bikáért követet választó Oláhfalú sem — mint Udvarhelyszék, mert mi itt az egykor büszke Anyaszékben oly helyzetben vagyunk, hogy Bach és Schmerling korszakára, mint elvesztett Eldorádora vagyunk kénytelenek visszatekinteni, mert bár azok a német iparlovagok sok méltatlanságot, jogsértést és erőszakoskodást követtek el, oly istentelenségeket azonban még se mertek végrehajtani, mint a minőket székünknek jeleni bürokrata czéhe művel; de hogyan is lehetne az másként, midőn székünk főkirálybirája, ha épen miniszterjárás vagy korteskedés közbe nem jön, egy évben csak négyszer (bizottmányi gyűlések alkalmával) szokott Rika mögötti odujából kibujni, míg székünk közigazgatását egy tapasztalatlan gyermek-ember Tibáld Antal (királybíró) vezeti teljhatalmulag, kitől ugyan nem akarom se az értelmiséget se a jóakaratot megtagadni, de gyakorlat és önállóságnak teljes hiányában szenved; ő is, miként főkirálybiránk, felhasználta Udvarhelyszék Berthárnja, Bach és Schmerling iskolájának minden ármányát, minden vétékét örökölt Szöcs (valódi nevén Dimitru) Márton által. Ezen persona, ki bezirker korában a Kossuth-kutyáknak nevezett székelyekkel csak a hivatalos német nyelven akart beszélni, ma Udvarhelyszék mindenható szatrapájává lett, oly hatalmassá, hogy az ő kezében Daniel és Tibáld, s Udvarhelyszék 90,000 lakosa ezen bünös intrigánsnak kegyére bizott rabszolgacsoport. (A „Keletben” demontáltatott.)

(Egy asszony hét forintért.) Somogy-Csákány határában oláhok dolgoztak, természetesen egy része párjával. Az egyik oláhnak csinos, tüzes szemű felesége szintén ott dolgozott, s munka közben egyik nőtlén oláhra szórta a tüzes pillantásokat, mik nem maradtak viszonzás nélkül. Az ura észrevette, hogy fiatal oldalbordája másra pazarolja a szeretet sugárit, s távol az othelói dühösködéstől — egészen nyugodtan az ellentárhoz ment, s nejt áruba bocsátotta neki. Miután kijelenté, hogy nem tréfál, s csakugyan elakarja adni nejt, az ellentárs örömmel reá állt a vételre. Egy kis alkudozás után végre hét forintban megtörtént az alku. A fiatal oláh menyecske ellenvetés nélkül, mint ha csak papi áldás is járult volna a vételhez, fogadta az örvendetes férjcseserét. Este aztán az „egy nő és két férj” az asszony-árt elmulatták. E történetke beillik ázsiai életképnek is.

(Fiatal szivarozóknak.) A „The Lancet” szerint Bertillon tanár felosztotta a tanulókat a párisi polytechnikumban szivarozókra és nem szivarozókra, s úgy tapasztalta, hogy a 102 szivarozó sokkal rosszabb tanuló volt az 58 nem szivarozónál.

(Óriási alagut.) Alig kész a Mont-Cenisi alagut, e csodamű, már a szt. Gotthardt hegyi alaguton dolgoznak, még pedig mindkét oldalon megkezdtek egyszerre a földfurást. A vállalkozó Favre Genfből úgy nyilatkozott, hogy 7 év alatt az óriási munka készen lesz.

(New-Yorkból) írják, hogy Castle-Gardenbe f. évi jan. 1-től okt. 21-ig 249,110 bevándorló érkezett, mi a mult évi létszámhoz képest tetemes növekedés.

(Nagy-Szebenben) tüzoltó-egylet létrehozásán fáradoznak, s e czélból egy 106 polgár által aláírt kérvény nyújtott be a tanácsnak, mely ez intézmény életbeléptetését sürgeti. (A miénk iránti tűz kialudtnak látszik.)

(Gyula-Fehérvárt) már több choleraeset fordult elő, de halálozás még nem történt; torokbajban pedig már néhány gyermek meghalt.

(Olasz konzulság Erdélyben.) Az olasz kormány elhatározta, hogy Erdélyben konzulságot állít fel; az ezen állomást illető tételt már előirányozva találjuk az olasz költségvetésben. — E konzulság hiánya már rég érezhető volt, miután az erdélyi vasutaknál mintegy 20,000 olasz munkás dolgozik.

(A kolozsvári orvosok) értekezletet tartottak a cholera elleni előintézkedések tárgyában.

(A kézdi és orbai-szék) tanítói együletet alakítottak s járási köreiket is szervezték. A kézdi-széki járási Főrdéc. 14-kén Kézdi-Vásárhelyt közgyűlést fog tartani.

(Londonban e hó 11-én) nagy égés volt; a kár 5 millió forint.

(Julius, augusztus) és szeptember havában 288 vitorlás és 42 gőzhajó veszett el a különböző tengerek hullámaiban.

(New-Yorkban) nov. 19. a broocklyni magtárak leégtek; a kár 800,000 dollárra rug. Bostonban az éjjel tűz támadt és 200,000 dollárnyi kárt okozott

Helyi különfélek.

Pénteken nov. 29. a Nr. 1. termében a szegény árváknak szánt karácsonfa javára zeneestélyt fog tartatni sok műkedvelő és a helybeli kat. zenekar közreműködése mellett. Belépti jegyek 1 frtjával kaphatók a fogyasztó-egylet (Consum-Verein) nagyutcai üzletében és estve a pénztárnál. Figyelmeztetjük a közönséget a fölötté érdekes műsorozatra, de kivált a nemes jótékony czélra.

Tompa Gyula a mult héten tette le M.-Vásárhelyt az ügyvédi vizsgát és Brassóban fog ügyvédi iródat nyitni. Üdvözljük.

Nyilt-tér.*)

Nyilatkozat.

A „Nemere” 85-ik és 92-ik számaiban láttam, hogy uzoni Veres Gergely sok mindenféle furcsa dolgok elmondása közben igénytelen személyemet is amugy veresgergelyesen emlegeti; én ezennel egyszer mindenkorra nyilvánítom, miszerént amaz atyafival, nemhogy a nyilvánosság terén, de még a magán életben sem állhatok másképen szóba, hanem csak úgy; mint papnak elhivatása kívánja a szerencsétlen bünössel szemben: a mint hogy e tekintetben tettem is neki már szolgálattal, midőn őt — szüleinek a t. olvasó közönség iránti figyelemből itt nem közölhető irásban beadott megellenzésére — ama csonkakezü szolgáléanyal összeházasodhatni elő nem segitettem, s egyszermind öngyilkossági szándokáról lebeszéltem az akkori községi előljárásnak segédkeztem. Irathat, adhat ki uzoni Veres Gergely ellenem bármit, a mit tetszik,

* E rovat alatt megjelent cikkekért a szerkesztőség nem vállal felelősséget. Szerk.

mert én őt beperesíteni nem fogom soha, kinek állása amellet, hogy a perköltségekre nézve semmi tekintetben biztosítékot nem nyújt, nem alaptalan reményem van — a mint a t. olvasó közönség is az ő neve alatt megjelentek olvasásából tapasztalhatta — hogy ha társadalmi viszonyaink rendezettebb állásba jönnek, nemso-kára valamelyik emberbaráti intézetben fog elhelyeztetni. —

Uzon, 1872. november 22-én.

Pünkösti Ferencz,
ev. ref. pap.

Végválaszul

uzoni Veres Gergelynek a „Nemere” 92-ik száma nyilt terében hozzánk intézett nyilvános folhivására.

Ezennel tudatjuk uzoni Veres Gergelylyel, miszerént nem többed magammal szólottunk a „Nemere”-nek 89-ik számában. Kijelentjük, hogy uzoni Veres Gergely jellemét teljességgel meg nem támadtuk, őt nem piszkoltuk, bepiszkolta ő maga magát, ki ellen jelenleg is négy fenálló áthágási kereset van inditva, kit közelebből is egyik koresma házból rövid processus után kidobtak. Miután erkölcsileg kényszerítve éreztük magunkat, anélkül hogy a denunciálás mestersége jellemünkhez tartoznék, oktalanul merész felhívásának eleget teszünk. Uzoni Veres Gergely neve alatt megjelent cikkben ráismerünk egyik társra Incze Sándorra Veres Gergely rokonára, ki bár Háromszék törvényhatóságban és azon községében ugynevezett virilis, mégis közelebből V. G. közbenjárása mellett magáról szegénységi bizonyítványt állitattott ki, ki többektől, ezek között a községtől is 3. 4. 5 forintot huzott, ugyszintén tőlünk is 5 forintot követelt, s miután látta, hogy nem oly könnyen megy a dolog, lovunkat elbocsátotta, hasonlóképen V. G. is a Temesvári testvér uraktól. Veres Pál pedig a másik ivó compagnista V. G. édes atya Szöcs Józsefné kárára kiállitott hamis okmányban bünrészes. Néhai Virág Andrásné részére kiállitott ajándék levél körül nem tiszta kezekkel forgott stb. Ezzel a Veres Gergely nevében kezdett tollharcot részünkről végképen befejezettnek tekintjük.**) Uzon 1872. nov. 22-én.

Ujjvárossy József.

**) Ez ügyben több felszólalást semmi esetre sem közlünk. V. G.-nek ezen polemiát megindító cikkét az „uzoni triumvirátus” azért adtuk ki, mert ezáltal a nevelésügynek szolgálattal véltünk tenni. Nincs gyalázatosabb nyilvános bün, mint hírlapokban rágalmazni, aljasan viszszaélvén a közművelődés ezen kiváló közlegeivel.

Szerk.

Becsi tőzsde es pénzek Brassóban november 27.

	Pénz.
Osztr. nemzeti adósság ezüstben	70 30
„ „ „ papírban	66 —
1860-ki sorsj. kölcsön 100 frt.	102 80
Nemzeti bank részvény	982 —
Hitelintézeti „	341 25
London	109 25
Ezüst	108 75
Napoleond'or	8 72
cs. k. arany	5 20
Lira	9 80
Magyar földteherm.	79 75
Bánati	79 —
Erdélyi	77 —
Porosz tallér	1 62
Ikosár	1 60
Rubel	1 65

Kiadó-tulajdonos és felelős szerkesztő: Herrmann Antal.

Folyó évi december 15-én Szász-Magyaros mellett levő

hid

az 1873-ik évre hasznóberbe adatik a helyszinén. — Bővebb értesítést ott, vagy helyben Bölönben kaphatni a feltételekről. 170 2—2

Rositzky Béla

bolgárszegi

festőintézetébe jó bizonyítványokkal ellátott tanonczt

vesz fel. 2—3

Hirdetmény.

A Csik-Tusnádi fürdőn a korcsomárolási jog — ugy a 1. sz. borvizkut vize — a jövő 1873. év január 1-étől három egymásután következő évekre Sepszi-Szent-Györgyön a városháznál f. év december 165 3—3

2-án hasznóberbe adatik — hova bérleni kívánók azon figyelmeztetéssel hivatnak meg, hogy az árverezési feltételek Sepszi-Szent-Györgyön t. cz. Bogdán András urnál bármikor is megtekinthetők.

Sepszi-Szt.-György, 1872. nov. 9 én.

Az igazgatóság.

Hirdetmény!!!

Van szerencsém a t. cz. közönséggel tudatni, hogy a mult hóban vegyes, különösen divatárukban dúsán berendezett üzletemet Kézdi-Vásárhelyt a piacszoron a Szabó Mózes ur féle házban

ZAKARIÁS ÁRPÁD

czég alatt megnyitottam.

Olesó és pontos kiszolgáltatást, valamint a helybeli látogatóim-mal, ugy levél általi vidéki megrendelésekkel szembe ígérve, maradok a t. cz. közönség alázatos szolgálja

ZAKARIÁS ÁRPÁD.

168 3—3

196. szám 167 3—3

Árlejtési hirdetmény.

A főméltságu földmívelés, ipar és kereskedelmi ügyi m. kir. miniszteriumnak 1872. év. október hó 5-ről 12229. számú alatt keltezett magas engedélyezése folytán, az ósáinezi veszté-gintézet lakáshoz építendő iroda, és a meglévő épület kijavítására, melyre 1.769 frt és 23 kr. utalványoztatott, december hó 15-én d. e. 10 órakor O-Sánczon nyilvános árlejtés fog tartatni. Mire vállalkozni szándékozók oly felhívással értesitetnek, hogy a kikáltsái ár 10%-át mint bánat pénzt letenni kötelesek.

Az árlejtési feltételekről, valamint az építendő munkákról, az alól-írott igazgatóságnál a vállalkozók magoknak tudomást szerezhethnek. Kelt O-Sánczon 1872. évi nov. hó 13-án.

Magy. kir. veszté-gintézet igazgatóság.